

Bilaga 2 Miljöbokslut 2019

Täby

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys	3
Inledning	3
Teckenförklaring	4
Begränsad klimatpåverkan	4
Giftfri miljö	13
God vattenmiljö	14
Biologisk mångfald	16
God bebyggd miljö.....	19
Sammanställning av indikatorer inom miljöområdet.....	30

Sammanfattande analys

Många utsläppstrender är positiva och miljön i Täby är generellt god. Miljöarbetet i kommunens organisation har sedan antagandet av miljöplanen 2010 fått en successivt ökad prioritet och arbetet bedrivs allt mer systematiskt. Miljöprogrammet och Klimat- och energistrategin har fått ett tydligare genomslag i verksamheternas planering. Alla nämnder med betydande miljöpåverkan har i sina verksamhetsplaner formulerat egna miljömål utgående från sin verksamhet. Merparten av aktiviteterna som planerats för året i Miljöprogrammet och Verksamhetsplanen har genomförts enligt plan.

Inom klimatområdet behöver ytterligare satsningar göras för att nå Miljöprogrammets mål och visionen om ett fossilfritt Täby. Speciellt behöver fokus ligga på trafiken där trenderna generellt är negativa. Sorteringen av förpackningar, elektronik och matavfall behöver fortsatt öka.

För att minska oönskad spridning av kemikalier i samhället och i vattenförekomster måste konsumenter och företagare bli mer medvetna om att produktvalet påverkar kemikaliespridningen. Produkter som innehåller farliga ämnen måste bytas ut. Här krävs fortsatta informationssatsningar. För att förbättra vattenkvaliteten i Täbys vattenförekomster behöver kommunen också fortsätta med att utveckla dagvattenhanteringen.

När det gäller biologisk mångfald fortsätter arbetet med att förvalta och utveckla Täbys grönområden. Genom de pågående stadsutvecklingsprojekten finns stora möjligheter att skapa hållbara miljöer för framtidens Täbybor. Att fortsätta utbyggnaden i kollektivtrafikhärlägen på redan ianspråktagen mark är viktigt för en hållbar utveckling. Även här är produktvalet (byggmaterial, produktionsteknik, energieffektivitet m.m.) ett viktigt fokusområde.

Inledning

Miljöbokslutet beskriver hur kommunen uppnår mål och genomför planerade aktiviteter. Det ger en samlad bild av utvecklingen på miljöområdet inom hela kommunens geografiska område.

Utöver uppföljning mot kommunens mål och aktiviteter i miljöprogrammet, klimat- och energistrategin samt verksamhetsplanen redovisas även utvecklingen på miljöområdet genom ett antal nyckeltal och indikatorer som syftar till att ge en mer heltäckande bild av miljötilståndet i kommunen. Miljöbokslutet är också ett verktyg för den årliga uppföljningen av den kommunala verksamheten och för planeringen inför kommande års miljöarbete.

Miljöbokslutet utgår från inrapporterad miljödata och övrig rapportering från de kommunala verksamheterna och bolagen, samt från regional och nationell miljöstatistik inom främst områdena energi, avfall och transporter. Miljödata är uppmätta, beräknade eller uppskattade. Uppskattade data redovisas endast i undantagsfall då mera exakta mätningar eller beräkningar saknas.

Här följer en presentation av de mål, mått och aktiviteter som finns uppsatta i Miljöprogrammet (som antogs av kommunfullmäktige 2016-05-23), klimat- och energistrategin och kommunens verksamhetsplan. Här beskrivs hur Täby når målen samt status och kommentarer på de olika aktiviteter som pågår inom miljö- och klimatområdet.

Teckenförklaring

Måluppfyllelse i miljöbokslutet anges med följande färgkoder:

- Målvärde eller utfall saknas
- Mål uppnått
- ◆ Mål delvis uppnått alt måluppfyllelse sannolik
- Mål ej uppnått alt bedöms svårt att uppnås

Begränsad klimatpåverkan

En av de mest genomgripande miljösatningarna i Täby är den fjärrvärmeutbyggnad som pågår i samverkan mellan EON och kommunen. Ett omtag i planeringen pågår avseende fjärrvärme i Täby, för att säkra en långsiktigt hållbar fjärrvärmeförsörjning. Syftet med fjärrvärmeutbyggnaden är att minska utsläppen genom att ersätta lokala olje- och fastbränslepannor med förnybar fjärrvärme. Den sammanlagda minskningen av klimatbelastningen beräknas motsvara minst 15 000 ton koldioxid per år.

Energieffektivisering och konvertering av kommunens eget fastighetsbestånd till förnybara bränslen fortsätter. Andelen förnybar energi i kommunal verksamhet var 98,3 % 2019 jämfört med 13,5% 2009. Den kommunala verksamhetens elförsörjning är fortsatt förnybar till 100 %

Vid planeringen av nya bostadsområden har energieffektivitet och effektivt trafikutnyttjande fått stort fokus i alla större nybyggnadsområden i Täby.

I kommunens fastighetsbestånd satsas på energieffektivt byggande bland annat genom miljöklassning av större byggnadsprojekt. I samtliga större nybyggnadsprojekt tas hållbarhetsprogram fram. Som standard planeras för minst miljöbyggnad silver i all nybyggnation i Täby. Matavfallsinsamling har ökat kraftigt sedan möjligheten infördes 2015, men den kommunala organisationen har en hel del kvar att göra för att klara att sortera avfall och förpackningar.

För att på lokal nivå ytterligare bidra till att minska klimatbelastningen drivs ett projekt med stöd från Naturvårdsverkets Klimatklivet:

- Projektet Laddinfrastruktur, som syftar till att öka antalet publika laddstationer för elbilar.

Det sammanvägda resultatet av klimatsatningarna kan ännu inte avläsas eftersom det finns en fördröjning i energistatistiken på två till tre år. Trenden är po-

sitiv. Oljeanvändningen minskar och den förnybara energin ökar inom fastighetssektorn, men målet om 100 % fossilfria kommunala tjänsteresor till år 2020 bedöms svårt att uppnå. Inom trafikområdet är vi mitt i ett pågående teknikskifte från fossildrivna fordon till el och förnybara bränslen. Andelen fossilfria och eldrivna fordon i Täby kommuns verksamhet har ökat från 41,2 % 2018 till 42,4 % 2019.

Hur uppnår vi målen?

Alla tjänsteresor ska vara klimatneutrala år 2020.

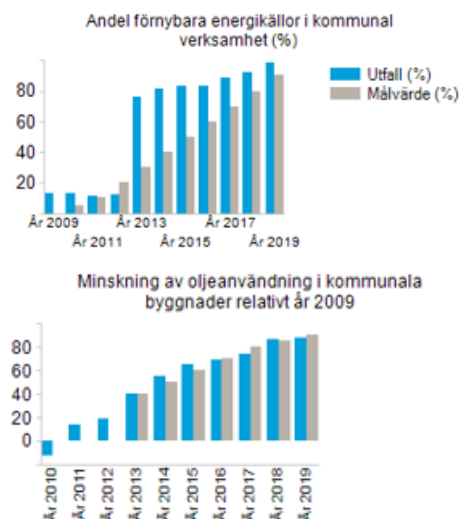
Under 2019 har tjänsteresor med kommunens bilpoolsbilar samt tåg och flyg inklusive transferresor genererat ett sammantaget klimatavtryck på 205 ton koldioxidekvivalenter. Vilket kan jämföras med föregående års klimatavtryck på 76 ton koldioxidekvivalenter. Av 205 ton koldioxidekvivalenter stod tågresorna för 547 gram. Efter utredning har det visat sig att klimatkompensation inte är förenligt med kommunallagen. Som alternativ föreslås därför klimatväxling, dvs. investeringar inom kommunens verksamhet som minskar klimatbelastningen.

Detta mål bedöms vara svårt att uppnå.

100 % förnybar energi (el och värme) i kommunens verksamhet år 2020.

Mått	Utfall År 2009	Utfall År 2019	Målvärde År 2019
Andel förnybara energikällor i kommunal verksamhet (%)	13,5 %	98,3 %	minst 90 %
Minskning av oljeanvändning i kommunala byggnader relativt år 2009		88 %	minst 90 %

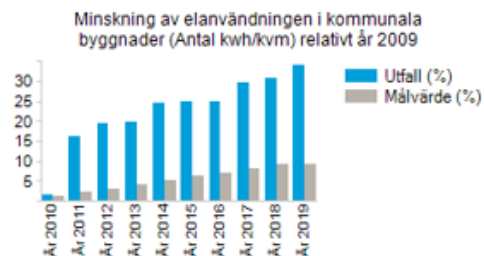

Elanvändningen i kommunens byggnader ska minska med minst 10 % år 2020, jämfört med 2009.

Elanvändningen i kommunala byggnader har minskat med ytterligare med 3 % under 2019.

Mått	Utfall År 2009	Utfall År 2019	Målvärde År 2019
Minskning av elanvändningen i kommunala byggnader. (Antal kWh/kvm) relativt år 2009		33,9 %	Minst 9 %

100 % av kommunens verksamhetsanknutna personbilar ska vara miljöklassade år 2020, enligt gällande statlig miljöbilsdefinition.

Målvärdet för 2019 uppnås inte. Målet 2020 bedöms vara svårt att uppnå. Ett samlat grepp om hela den kommunala verksamhetens bilpark är en förutsättning för att kunna systematiskt arbeta för att uppnå målet.

Mått	Utfall År 2009	Utfall År 2019	Målvärde År 2019
Andel miljöklassade personbilar i den kommunala organisationen	31,3 %	55,2 %	Minst 90 %

Minst 60 % av kommunens verksamhetsanknutna lätta lastbilar (< 3,5 ton) ska vara miljöklassade år 2020.

Målvärdet för 2019 uppnås inte. För att nå målet till 2020 måste fortsatta satsningar göras för att byta ut nuvarande fordon mot miljöklassade fordon. Målet 2020 bedöms vara svårt att uppnå.

Mått	Utfall År 2009	Utfall År 2019	Målvärde År 2019
Andel av kommunens lätta lastbilar som är miljöklassade (%)	0 %	19 %	55 %

Minst 50 % av kommunens fordonsflotta ska år 2020 bestå av miljöbilar drivna på förnybara bränslen eller förnybar el.

Målvärdet för 2019 uppnås inte. Ytterligare insatser krävs för att nå målet år 2020.

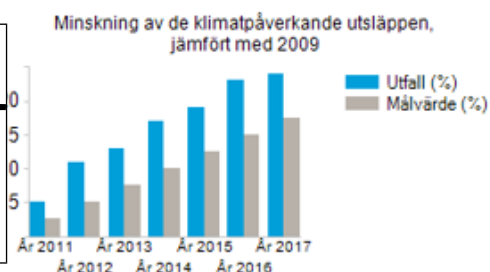
Mått	Utfall År 2009	Utfall År 2019	Målvärde År 2019
Andel av kommunens totala fordonsflotta som drivs på förnybar el eller bränslen. (%)	0 %	42,4 %	Minst 45 %

De klimatpåverkande utsläppen är 25 % lägre per invånare år 2020 jämfört med 2009.

Data ej tillgänglig för 2019. Siffror från 2017 visar dock att de klimatpåverkande utsläppen (CO₂-ekv) har minskat med 24 % sedan 2010 då data från 2009 inte är tillgänglig. Data gäller endast belastning som uppkommer lokalt i Täby från t ex el och uppvärmning, transporter och industri.

Mått	Utfall År 2010	Utfall År 2017	Målvärde År 2017
Minskning av de klimatpåverkande utsläppen, jämfört med 2009	-	24 %	Minst 22,5 %

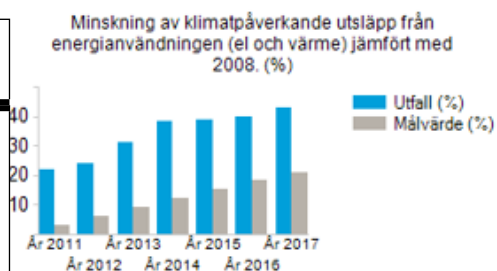
De klimatpåverkande utsläppen som energianvändningen (el och värme) ger upphov till minskar med 30 % per invånare år 2020 jämfört med 2008.

Data ej tillgänglig för 2019. Senaste data (2017) visar dock att de klimatpåverkande utsläppen från energianvändningen har minskat med 43 % sedan 2010. Data gäller endast belastning som uppkommer lokalt i Täby kommun.

Mått	Utfall År 2010	Utfall År 2017	Målvärde År 2017

Mått	Utfall År 2010	Utfall År 2017	Målvärde År 2017
Minskning av klimatpåverkande utsläpp från energianvändningen (el och värme) jämfört med 2008. (%)	-	43 %	minst 21 %

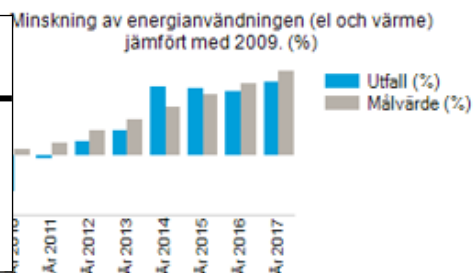

Energianvändningen (el och värme) har minskat med 20 % per invånare år 2020 jämfört med 2009.

Utifrån de senaste statistikuppgifterna från SCB, som gäller 2017, så har hushållens energianvändning (el + värme) minskat med 12,2% sedan 2009. Vi når inte upp till 2017 års målvärde som anger en minskning om 14 %. Utsikterna för att nå målet, att minska energianvändningen med 20 % till år 2020, är osäkra.

Mått	Utfall År 2009	Utfall År 2017	Målvärde År 2017
Minskning av energianvändningen (el och värme) jämfört med 2009. (%)	-	12,2 %	Minst 14 %

År 2020 ska andelen förnybart bränsle i transportsektorn uppgå till 20 %.

Statistik för 2019 ej tillgänglig pga eftersläpning av data. Från senaste data 2017 går det dock inte att göra en beräkning då delar av inrapporterade data är sekretessbelagt.

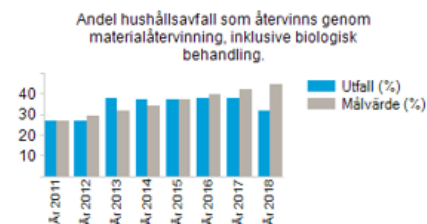
Senast år 2020 ska minst 50 % av hushållsavfallet materialåtervinnas och materialåtervinnningen från verksamheter ska öka.

Eftersläpning av data. Senaste tillgängliga data är från 2018. Bedömningen är att målet inte kommer att uppnås.

Mått	Utfall År 2011	Utfall År 2018	Målvärde År 2018

Mått	Utfall År 2011	Utfall År 2018	Målvärde År 2018
Andel hushålls-avfall som återvinns genom material-återvinning, inkl. biologisk behandling.	27	32	minst 44,8 %

Aktiviteter

Aktivitet	Status	Ansvarig nämnd
Ersätta all oljeuppvärmning i kommunens fastigheter med förnybart alternativ, till exempel fjärrvärme.	Pågående med avvikelse	• SBN
<i>Senaste kommentar</i> På grund av bromsad utbyggnad av fjärrvärmenätet så har en oljeanläggning konverterats till Bio-olja under sommaren 2019. I och med det nås inte målet om att bli oljefria dock är det ett förnybart alternativ.		
Fossila bränslen byts ut mot förnybara alternativ i kommunal verksamhet.	Pågående	<ul style="list-style-type: none"> • KS/KLK • SBN • BGN/BOG • SON/SOC • SRMHN/ SRMH • GNN/GYM-VUX • KFN/KOF • LMN
<i>Senaste kommentar</i> År 2019 hade oljeförbrukningen minskat med 25 % jämfört med 2018. Men av den totala oljeförbrukningen 2019 var 24 % av dessa bio-olja. Så minskningen av fossila bränslen är större. En anläggning återstår, kommer utföras under 2020.		
Tjänsteresor som orsakar nettoutsläpp av växthusgaser (t ex flyg- och bilresor med icke förnybara bränslen) klimatkompenseras.	Pågående	<ul style="list-style-type: none"> • KS/KLK • SBN/SAM • BGN/ BOG • SON/SOC • SRMHN/ SRMH • GVN/ GYM-VUX • KFN/KOF • LMN
<i>Senaste kommentar:</i> Fortsatt utredning pågår i fråga om klimatväxling.		
Krav ställs på låga utsläpp av klimatgaser vid all upphandling.	Pågående	• KS
<i>Senaste kommentar:</i> Där det är relevant ställs krav på låga utsläpp, exempelvis genom EURO-		

klassificeringen samt förnyelsebara bränslen.		
Ha en uppdaterad handlingsplan för energieffektiviserande åtgärder för det kommunala fastighetsbeståndet.	Pågående	• SBN
<i>Senaste kommentar</i> I det planerade underhållet ingår energieffektiviserande åtgärder, utöver det utförs även energieffektiviserande investeringar.		
Vid större ombyggnationer eller renoveringar av kommunala byggnader se över möjlighet till närvarostyrd belysning samt timer för övrig elektronik.	Pågående	• SBN
<i>Senaste kommentar</i> Energiaspekt tas generellt med vid beslut av system vid ombyggnader och underhållsprojekt.		
Vid utbyte av armaturer i kommunala fastigheter byta till LED-armaturer och LED-belysning.	Pågående	• SBN
<i>Senaste kommentar</i> All belysning som byts i det planerade underhållet ersätts av LED.		
Förbättra klimatskalen i kommunala byggnader för att optimera driften.	Pågående	• SBN
<i>Senaste kommentar</i> Förbättring av klimatskal sker i samband med ombyggnader som bl.a. Myrängsskolan som håller på att tilläggis isoleras.		
Ventilationssystem med dålig återvinning byts ut mot nya system med hög återvinningsgrad.	Pågående	• SBN
<i>Senaste kommentar</i> Löpande utbyten av ventilationssystem pågår till nyare energieffektivare alternativ.		
Utbildning av driftspersonal kring energieffektiviseringsfrågor. / Krav på kompetens inom energieffektivisering och energioptimering vid upphandling av drift för kommunens fastigheter.	Pågående	• SBN
<i>Senaste kommentar</i> Sker löpande av driftentreprenör, utbildningar inom driftoptimering och effektivisering.		
Skapa incitament för hyresgästen att minska sin energianvändning.	Pågående	• SBN
<i>Senaste kommentar</i> I samband med nya hyresavtal och vid omförhandling av befintliga så tecknas numera varmhyressavtal. Genom denna förändring skapas bättre resurshushållning för hyresgäst och hyresvärd.		
Erbjuda tips och information till hyresgästerna om hur de själva kan minska sin energianvändning.	Pågående	• KS/KLK
<i>Senaste kommentar</i> Genomförs inom ramen för den kommunala energirådgivningen.		
Nedsäkring av belysningscentraler samt kontinuerligt utbyte till energieffektivare ljuskällor och armaturer vid utbyte av belysning.	Pågående	• SBN
<i>Senaste kommentar</i> Utbyte av armaturer sker löpande och i samband med utbyte sker också nedsäkring.		
Krav ställs på minskad energianvändning i inhyrda fastigheter, t ex genom tecknande av gröna avtal.	Pågående	• SBN

Senaste kommentar: I de kontrakt kommunen väljer energileverantör själv används el från förnybar energi från Bixia.		
100 % av byggnaderna som uppförs i kommunal regi ska lägst klara kraven enligt Miljöbyggnad Silver.	Pågående	• SBN
Senaste kommentar: Alla byggnader byggs för att klara kraven för Miljöbyggnad Silver som lägst. Flera byggnader har också byggts för att uppfylla kraven för guld så som Brinkskolan, Kommunhuset, Hägerneholmsskolan och Hägerneholmshallen.		
Fortsatt utbyggnad av fjärrvärmenätet tillsammans med Eon.	Pågående	• KS/KLK
Senaste kommentar Arbete pågår att finna affärsmässiga och tekniska lösningar som säkerställer en utbyggnad av fjärrvärmen i Täby.		
I samråd med Eon ta fram system för uppföljning av minskad klimatpåverkan vid fastigheters konvertering till fjärrvärme.	Pausad	• KS/KLK
Senaste kommentar Arbetet med att ta fram ett system för att visa minskad klimatpåverkan vid konvertering till fjärrvärme har pausat. Förutsättningarna har ändrats då TMABs och Stockholm Exergis fjärrvärmenät i Täby kopplas ihop inom kort. Därtill sker knappt någon konvertering utan huvuddelen av nyanslutningar görs av nya hus.		
Använda hållbarhetsprogram eller motsvarande för att i varje större planprocess inkludera tydliga mål för energi, bra materialval, låg klimatpåverkan, hög återvinningsgrad samt hållbara transporter i såväl bygg som driftskede.	Pågående	• SBN
Senaste kommentar Inom projektet "Rutin och verktyg för hållbar stadsutveckling" kommer checklistor/vägledningar inom olika skeden i stadsbyggnadsprocessen guida vår planering, genomförande och förvaltning så att vi arbetar i riktning mot uppfyllelsen av kommunens nya hållbarhetsmål och målen i Agenda 2030, samt andra relevanta styrande dokument.		
Fortsätta samarbetet inom Stockholm nordost (StoNo) och dialog med trafikförvaltningen för mer attraktiv kollektivtrafik.	Pågående	• KS/KLK • SBN
Senaste kommentar Kommunens kollektivtrafikplan för Täby antogs i SBN i februari 2019. Under 2019 påbörjades arbetet med den första stråkstudien för stråket Täbyvägen-Enebybergsvägen som pekas ut i planen. Kommunen, tillsammans med övriga StoNo, deltar i arbetet med en regional kollektivtrafikplan för 2050 som trafikförvaltningen driver.		
Trafikstrategi som inkluderar biltrafik, kollektivtrafik, trafiksäkerhet samt cykeltrafik.	Pågående	• SBN
Senaste kommentar Trafikstrategin kommer att ersättas med en framkomlighetsstrategi som kommer att tas fram under perioden 2019-2020. Denna tas fram samordnat med hållbarhets- och översiktsplanen.		
Ta fram en ny parkeringsplan 2018 där bl.a. infartsparkering ingår, i Täby.	Pågående med avvikelse	• SBN
Senaste kommentar Påbörjades i augusti 2019. Färdigställs under 2021.		
Kontinuerlig uppdatering av befintliga resvaneundersökningar i kommunen.	Pågående	• SBN
Senaste kommentar En resvaneundersökning genomfördes under 2019. Resvaneundersökningen ska genomföras kontinuerligt.		

<p>Utredning av möjlighet till snabbcykelväg, s.k. cykelstrada, för cykelpendling från Arninge till Stockholm tillsammans med Danderyd och trafikverket.</p>	Pågående	• SBN
<p>Senaste kommentar En första etapp i Roslags-Näsby byggdes under 2018. Planeringen för sträckning via Täby Park och Arninge-Ullna pågår.</p>		
<p>Koppla klimat- och energistrategin till skolvägsprojektet för att genom olika aktiviteter uppmuntra barn och föräldrar att gå, cykla och åka kollektivt till skolan.</p>	Ej påbörjad	• SBN
<p>Senaste kommentar: Klimat- och energistrategin kommer att arbetas in i hållbarhets- och översiktsplanen. Frågan om att uppmuntra barn och föräldrar att gå, cykla och åka kollektivtrafik till skolan kommer delvis inbegripas i Framkomlighetsstrategin som kommer att tas fram under 2019-2020.</p>		
<p>Årligen ta fram en kommunikationsplan för miljö- och klimatfrågor för att utveckla och tydliggöra kommunens miljöprofil inom den interna verksamheten samt externt mot kommuninvånare, verksamhetsutövare samt andra externa aktörer.</p>	Pågående	• KS/KLK
<p>Senaste kommentar Kommunikationsplan upprättad för 2019.</p>		
<p>Konsekvent dokumentation av miljökrav i upphandling via Visma Tendesign.</p>	Pågående	• KS/KLK
<p>Senaste kommentar Krav på miljöledningssystem finns i de upphandlingsdokument där så är relevant. Detsamma gäller specifika miljökrav på upphandlingsföremålet, dessa ställs där så är relevant utifrån de specifika förutsättningarna i respektive upphandling.</p>		
<p>Vid behov samråda med andra kommuner kring miljökrav inom LOV.</p>	Pågående	• KS/KLK
<p>Senaste kommentar Vid varje intervju med potentiell utförare, som vill bedriva verksamhet och ansluta till kommunens valfrihetssystem, kollar avtalsförvaltaren av om miljöprogram finns. I de flesta fall finns det. Rutiner för hur miljöprogrammen ska följas upp är under framtagande. Utföraren ska arbeta för uthållig resursanvändning och integrera miljöfrågor som en naturlig del i arbetet. Utföraren ska verka för att minimera negativt miljöpåverkande faktorer. Källsortering av avfall ska ske i den utsträckning verksamhetens förutsättningar medger det.</p>		
<p>Utbildning för personal som upphandlar om miljökrav i upphandling.</p>	Pågående	• KS/KLK
<p>Senaste kommentar Upphandlingsenheten deltar i samverkansforum inom nordostkommunerna där miljöfrågor lyfts och diskuteras. Enheten har även medverkat vid seminarier och föreläsningar kring hållbarhet och miljömärkning.</p>		
<p>Energi- och klimatrådgivning för invånare och företag.</p>	Pågående	• SBN
<p>Senaste kommentar: Åtgärder genomförda enligt plan för 2019.</p>		
<p>Utökad laddinfrastruktur för elfordon. (Klimatkivet - 40 laddpunkter)</p>	Pågående	• SBN
<p>Senaste kommentar: Inventering av möjliga lägen för laddplatser påbörjad 2018. Inköp av fem laddstationer (10 laddpunkter) har gjorts i projektet Roslags Näsby och etablering av ytterligare 10 laddpunkter planeras i Täby Park. Laddplatsprojektet har av Energimyndigheten beviljats förlängd genomförandetid t o m 2020 med erhållet bidrag.</p>		

Kommunen tar initiativ till att tillsammans med avfallsaktörer och återbruksintressenter öka återanvändningen.	Pågående	• SBN
Senaste kommentar: Ingen aktivitet genomförd under 2019. Sedan tidigare har en återbruksstation etablerats i Hagby. Dessutom finns en ambulerande återbruksbil.		
Årlig handlingsplan och uppföljning av avfallsplanens mål.	Pågående	• SBN
Senaste kommentar Årlig handlingsplan tas fram och uppföljning sker vart fjärde år av målen, nästa gång 2020.		

Giftfri miljö

Vi använder och exponeras för allt fler kemikalier i vardagen. Läkemedel, bekämpningsmedel, rengöringsmedel och färger är vanliga produkter, men vi kommer även i kontakt med kemikalier som finns i t ex mat, kläder, skönhetsprodukter, elektronik och möbler.

Kunskapen om många ämnens förekomst och effekter på hälsa och miljö är bristfällig. Det gäller särskilt samlade effekter av påverkan från flera ämnen samtidigt. Dessutom kan ämnen som är förbjudna i Sverige och EU finnas i produkter som importerats från andra länder. Som enskild konsument är det ofta svårt att få veta vilka hälsofarliga ämnen som kan finnas i olika produkter.

Kemikalieexponeringen ökar inom många områden även i Täby. Men det finns också positiva trender. Halterna av vissa väl kända miljögifter som PCB och vissa flamskyddsmedel sjunker till följd av begränsningar i användandet. Flera regler kring information, märkning och utsläpp har skärpts eller införts de senaste åren, vilket ger effekt. Den senaste plockanalysen visade att det inte fanns farligt avfall i säck- och kärlosoporna, däremot små mängder elektronikavfall. Andelen ekologiska livsmedel har tidigare ökat, men på senare år har andelen minskat något. Andelen är låg i Täby bland såväl invånare som kommunal verksamhet, jämfört med många andra kommuner.

Under 2019 har en kemikalieplan antagits.

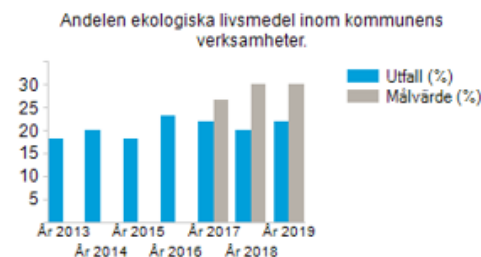
Hur uppnår vi målen?

Andelen ekologiska livsmedel i den kommunala verksamheten ska vara minst 30 %

Ingen större förändring har skett i och med att inga nya avtal har tecknats.

Mått	Utfall År 2009	Utfall År 2019	Målvärde År 2019
Andelen ekologiska livsmedel inom kommunens verksamheter.	-	22 %	minst 30 %

Aktiviteter

Giffri miljö

Aktivitet	Status	Ansvarig nämnd
En kemikalieplan och utfasningslista tas fram för kommunal verksamhet.	Avslutad med avvikelse	• KS
<i>Senaste kommentar:</i> Den försenade Kemikalieplanen (pga tidigare resursbrist) antogs i Kommunfullmäktige i december 2019.		
Alla Täbys förskolor och skolor ska senast inom år 2017 ha infört en kemikaliehandlingsplan för att minska kemikalieexponeringen.	Ej påbörjad	• BGN • GVN
<i>Senaste kommentar:</i> Arbetet med kemikaliehandlingsplaner startar under 2020 då arbetet försatt antagande av Kemikalieplan. Vilken antogs i kommunfullmäktige dec 2019.		

God vattenmiljö

EU:s vattendirektiv, som implementerats i Svensk lag, ställer höga krav på kommunen att medverka i arbetet med att förbättra den ekologiska statusen i våra sjöar och vattendrag.

Trots att Täby arbetat aktivt för god dagvattenhantering är det svårt att se hur målet om god vattenstatus ska kunna uppnås redan år 2027. Vattenstatus i våra vattenförekomster beror på en rad olika faktorer (t ex historiska föroreningar, trafikens påverkan lokalt och regionalt, energisektorns påverkan globalt och lantbruk inom avrinningsområdet) som kommunen har begränsad rådighet över. För att nå målet till 2027 om god vattenstatus enligt EU:s vattendirektiv krävs ytterligare satsningar, då endast en av åtta sjöar och vattendrag i Täby når upp till god ekologisk status i dagsläget. På grund av bland annat höga kvicksilverhalter klarar inga sjöar och vattendrag heller god kemisk status i Täby.

En handlingsplan för god ytvattenstatus har antagits under 2019.

Hur uppnår vi målen?

Samtliga sjöar och vattendrag i kommunen ska ha god vattenstatus senast år 2027

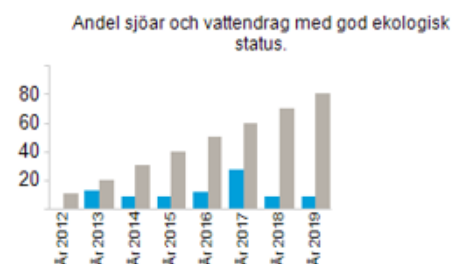

Utfallet avseende god kemisk status baseras på sju sjöar, de fyra största vattendragen och Hägernäsviken (Stora Värtan). I och med att de senaste två årens utfall är sämre än tidigare år kan det uppfattas som att det har skett förändringar till det sämre i miljön. Läget i Täbys sjöar och vattendrag har inte blivit sämre, anledningen är att dataunderlagen har blivit fler och bättre och ger en mer rättvisande bild än tidigare.

En av Täbys sjöar och vattendrag har god ekologisk status. I och med att Täbys sjöar och vattendrag har undersökts grundligare de senaste åren har utfallet för-sämrats. Sannolikt har statusen varit den samma under hela mätperioden. Utvecklingen går dock åt rätt håll.

Det pågår och planeras flera åtgärder med målsättningen att nå god kemisk och ekologisk status till 2027.

Mått	Utfall År 2009	Utfall År 2019	Målvärde År 2019
Andel sjöar och vattendrag med god kemisk vattenstatus (exklusive kvicksilver).		50 %	minst 80 %
Andel sjöar och vattendrag med god ekologisk status.		8 %	minst 80 %

Aktiviteter

God vattenmiljö

Aktivitet	Status	Ansvarig nämnd
Åtgärdsplaner för god vattenstatus i sjöar och vattendrag ska upprättas, kommuniceras, implementeras och följas upp.	Pågående	• SBN

Aktivitet	Status	Ansvarig nämnd
Senaste kommentar Handlingsplan för god ytvattenstatus antogs i SBN Q1 2019.		
Omhändertagande och rening av dagvatten	Pågående	• SBN
<p>Senaste kommentar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mindre renoverings- och förbättringsarbeten på befintliga reningsanläggningar, bl.a. i Hägernäs. 2. Översiktlig förprojektering av nya och kompletterande reningsanläggningar i bl.a. Arninge och Gribbylund. 3. Geotekniska utredningar på fem platser runt om i kommunen för att klargöra möjligheterna att anlägga dagvattendammar. 4. Anläggande av dagvattenvänlig parkeringsyta i Näsbypark, där nya material och metoder för infiltration testas. 5. Nya insatser och förhandlingar syftande till att förvärva mark som behövs för rening av dagvattnet från Täby kyrkby. 6. Dagvattenstrategi och övriga dagvattenkrav implementeras ständigt i kommunens arbete, mallar och strategiska dokument. Flertalet informationsinsatser och interna utbildningar genomförda under året. 		

Biologisk mångfald

Ett kontinuerligt arbete görs för att upprätthålla det öppna landskapet och den biologiska mångfalden genom bland annat slåtter och landskapsvårdande röjning av kommunens ängs- och hagmarker, samt skogsvårdsåtgärder.

För att bevara halva Täby grönt görs satsningar på nya grönytor (till exempel stads- och naturparker) i samband med nybyggnad. All planerad nybyggnad sker i huvudsak på redan ianspråktagen mark.

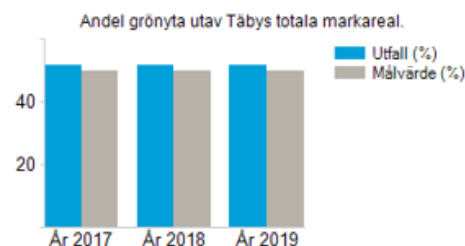
Hur uppnår vi målen?

Minst halva Täbys areal (total markareal) ska vara grönyta.

Beräkning har gjorts utifrån Täbys totalareal inkl. öar och vatten. Denna areal är enligt Kommunkartan **71,21** kvadratkilometer. Som gröna ytor räknas skog, odlad mark, öppen mark (inkl. parker och golfbanor) samt de minsta sjöarna (Käringsjön, Mörtsjön, Gullsjön, Rönningesjön samt Täbys del av Fjäturen). Både kommunalt och privat ägd mark ingår. 36,84 kvadratkilometer består av grönyta.

Mått	Utfall År 2009	Utfall År 2019	Målvärde År 2019
Andel grönyta utav Täbys totala markareal.		51,73 %	minst 50 %

Arealen skyddad natur ska öka med minst 450 ha

Målet uppnås inte. Reservatsbildning för Skålhamra kvighage pågår och beräknas bli klart under 2020.

Mått	Utfall År 2009	Utfall År 2019
Antal naturreservat i Täby	1	2
Nationalparker, naturreservat och kulturreservat, skyddad area (ha)	180	274

Möjligheterna att uppleva och nyttja grön- och naturmiljöer i kommunen ska förbättras både för invånare och besökare.

92,2 % av befolkningen har högst 250 m till park och/eller närmatur. Från och med 2019 har närheten till parker och/eller närmatur kunnat beräknas utifrån kommunens gång- och cykelvägnät vilket tidigare gjordes utifrån fågelvägsavstånd. Den nya metoden ger ett mer rättvisande resultat då hänsyn till barriärer i form av järnväg, E18 m.m. kan tas med. Det som räknas in i parker och närmatur är parker enligt kommunens parkpolicy, tätortsnära kommunal natur och strövområden. Fördjupning kring uträkningen finns i en särskild rapport.

Aktiviteter

Biologisk mångfald

Aktivitet	Status	Ansvarig nämnd
Grönkilssambanden ska bevaras och utvecklas.	Pågående	• SBN
Senaste kommentar Under 2019 har en utredning av samband för friluftslivet i de gröna kilarna		

Aktivitet	Status	Ansvarig nämnd
genomförts och det har tagits fram informationsskyltar för de olika kilarna som ska sättas upp i kommunen under 2020. Inom pågående grönplanearbete och arbete med skogsvårdsplanen tas det fram förslag på åtgärder för att bevara och stärka spridningsfunktioner inom de gröna kilarna.		
Ekologiskt särskilt värdefull skogsmark (exempelvis nyckelbiotoper, Natura 2000) ska bevaras och skyddas.	Pågående	<ul style="list-style-type: none"> • SBN • De kommunala bolagen • TFAB
Senaste kommentar En naturvärdesinventering har tagits fram för Stolpaskogen. Naturvärdesinventeringen ska ligga till grund för ett framtida naturreservat. Reservatsbildning för Skålhamra kvighage pågår.		
En grönytefaktor fastställs, dels för nybyggnad av bostadsområden, dels för allmän platsmark som nyanläggs.	Pågående	• SBN
Senaste kommentar: Grönytefaktor används inom stadsutvecklingsprojekten Täby park och Roslags-Näsby. Grönytefaktorn hjälper kommunen och byggaktören att styra den gröna miljön på allmän platsmark och kvartersmark, så att den gröna miljön uppfyller flera funktioner och stödjer den biologiska mångfalden i området och regionalt. Grönytefaktor (GYF) kommer att finnas med som ett alternativt arbetssätt i den nya "Rutinen och verktyg för hållbar stadsutveckling" för att trygga bevarandet och stärkandet av ekosystemtjänster inom projekten. En utvärdering kommer att genomföras inom projektet för att avgöra om det är lämpligt att alltid använda sig av GYF för att binda upp våra byggaktörer och vår egen planering så att den säkerställer biologisk mångfald och kvalitativa mångfunktionella gröna ytor som både kan hantera ökade dagvattenmängder och skapa sociala, hälsosamma miljöer för våra invånare. Ett alternativt sätt för att säkerställa flera ekosystemtjänster i den urbana miljön är att planera för en hög trädkrontäckningsgrad. En hög krontäckningsgrad (20 -30%) hjälper till att skapa hälsosamma förhållanden i stadsmiljön. Den verkar temperatur- och bullerreglerande, renar och fördröjer dagvatten, verkar stressreducerande, höjer värdet på bostadsområdet, och kan fungera som en viktig spridningslänk mellan goda livsmiljöer för upprätthållandet av en hög biologisk mångfald i kommunen.		
Reservatsförslag för Mörtsjön-Hagby respektive Stolpaskogen tas fram	Inte genomfört	• SBN
Senaste kommentar: Uppstart av reservatsförslag för Mörtsjön-Hagby och Stolpaskogen avvaktas tills förslaget för Skålhamra kvighage är klart vilket blir klart under 2020.		
Täbys skogar, blommande träd och växter sköts utifrån rekreativa värden, biologisk mångfald och ekologiska spridningssamband.	Pågående	• SBN
Senaste kommentar: På grund av stormen Alfrida har skötseln fokuserats på att hantera skadad skog i hela kommunen. Ordinarie skötsel pågår år 2020. Den etablerade ädellövskogen i Efraimsberg sköts årligen, för artrikedom och tillgänglighet.		
Täbys ängs- och hagmarker hanteras så att natur- och kulturvärden bevaras.	Pågående	• SBN
Senaste kommentar: Landskapet sköts med slätter och landskapsvårdande röjning.		
Odlingslandskapets biologiska mångfald bevaras och utvecklas.	Pågående	• SBN
Senaste kommentar: Täbys artrika kraftledningsgator sköts årligen med slätter och slyröjning. Under 2019 genomfördes en insektsinventering i kraftledningsgatorna. Inventeringen visade att kraftledningsgatorna är livsmiljöer för flera rödlistade arter, varav en art endast finns på ett fåtal		

Reservatsförslag för Mörtsjön-Hagby respektive Stolpaskogen tas fram	Inte genomfört	• SBN
platser i Sverige.		
Det öppna landskapet bevaras.	Pågående	• SBN
Senaste kommentar: Under sommaren utfördes slåtter på kommunens ängar. 35 ha slogs med slåtter, 5 ha slogs med slaghack och 3 ha röjdes manuellt enligt landskapsplanen. Slåtter med hjälp av häst utfördes på Stolpaskogsängen, på ängen Svältan i Stolpaskogen samt på Mörtsjöängen och Fjätersängen i Mörtsjöskogen.		
Alléer, fornminnen och åkerholmar vårdas ur ett perspektiv som gynnar biologisk mångfald.	Pågående	• SBN
Senaste kommentar: Gräs- och slyröjning genomfördes vid de 39 utvalda fornminnesområdena enligt fornvårdsplanen. Torrbacken slåttades i början av augusti. Tack vare kommunens slåtter har antalet backsippor ökat i antal sedan 2016, enligt årliga inventeringar 18 st. alléer sköts årligen genom att stamskott rensas bort.		
En strategi för ekosystemtjänster tas fram under 2016.	Pågående med avvikelser	• SBN
Senaste kommentar: Inget strategidokument för ekosystemtjänster har tagits fram, däremot arbetar vi generellt med att bevaka och stärka ekosystemtjänster i våra projekt. I den fördjupade översiktsplanen för Täby stadskärna finns strategiska prioriteringar framtagna som bl. a. beskriver att planeringen ska utgå från ett ekosystemtjänstperspektiv vid bebyggelseutveckling, tillräckliga ytor ska bevaras eller planeras för att säkerställa ekosystemtjänsternas funktion och beredskapen för ett förändrat klimat. I Roslags Näsby och Täby park arbetar vi med GYF som är ett verktyg anpassat för att bevaka och stärka alla ekosystemtjänster inom en stadsdel eller kvarter. I hållbarhetsprogrammet för Arninge Ullna finns mål för att en ekosystemtjänstanalys ska tas fram och att den ska utgöra ett planeringsunderlag för den fortsatta planeringen av detaljplaner. I den nya rutinen och verktyget för hållbar stadsutveckling som tas fram under 2020 kommer ekosystemtjänster att bevakas från tidiga skeden till förvaltning för att säkra att vi drar nytta av deras mångfunktionalitet i alla våra projekt. Inom HÖP:arbetet liksom i Grönplanen som är under framtagande kommer ekosystemtjänster att karteras och analyseras och strategier, inriktningar för fortsatt arbete och hållbarhetsmål kommer att tas fram för hur vi ska värna om de ekosystemtjänster vi har och hur vi ska utveckla dessa inom bostadsområden och förstärka dem och nyttja dem som en resurs bl a i stadsstrukturen. ÖP-dokumentet med nya hållbarhetsmål kommer att vara styrande för arbetet med ekosystemtjänster och verktyget för hållbar stadsutveckling kommer fungera som metod för implementeringen av hållbarhetsmål och strategier/inriktningar i stadsutvecklingsprojekten.		
Revidering av Grönplan	Pågående	• SBN
Senaste kommentar: Olika utredningar, såsom naturvärdesinventeringar samt integrerad landskapskaraktärsanalys och tillgångsanalyser för hälsofrämjande närmatur har genomförts under 2018-2019. Grönplanen beräknas vara färdig i slutet av 2020.		

God bebyggd miljö

Stor vikt kommer läggas vid miljö- och hållbarhetsperspektivet i alla utvecklingsprojekt. Satsningar på energieffektivt byggande, infrastrukturlösningar, miljöcertifiering av byggnader och arbete med grönytefaktor är några exempel på hållbarhetslösningar som tillämpas i samverkan med exploatörer.

Genom att bygga i kollektivtrafiknära lägen skapas förutsättningar för god tillgänglighet och låg miljöpåverkan. Att bygga täta bostadsområden med stadskarakteristik skapar också förutsättningar för att bibehålla och utveckla den gröna strukturen. Vidare möjliggör detta en servicetät struktur som höjer livskvaliteten för kommunens invånare.

Hur uppnår vi målen?

Den bebyggda miljön ska utgöra en god och hälsosam livsmiljö och medverka till en god regional och global miljö

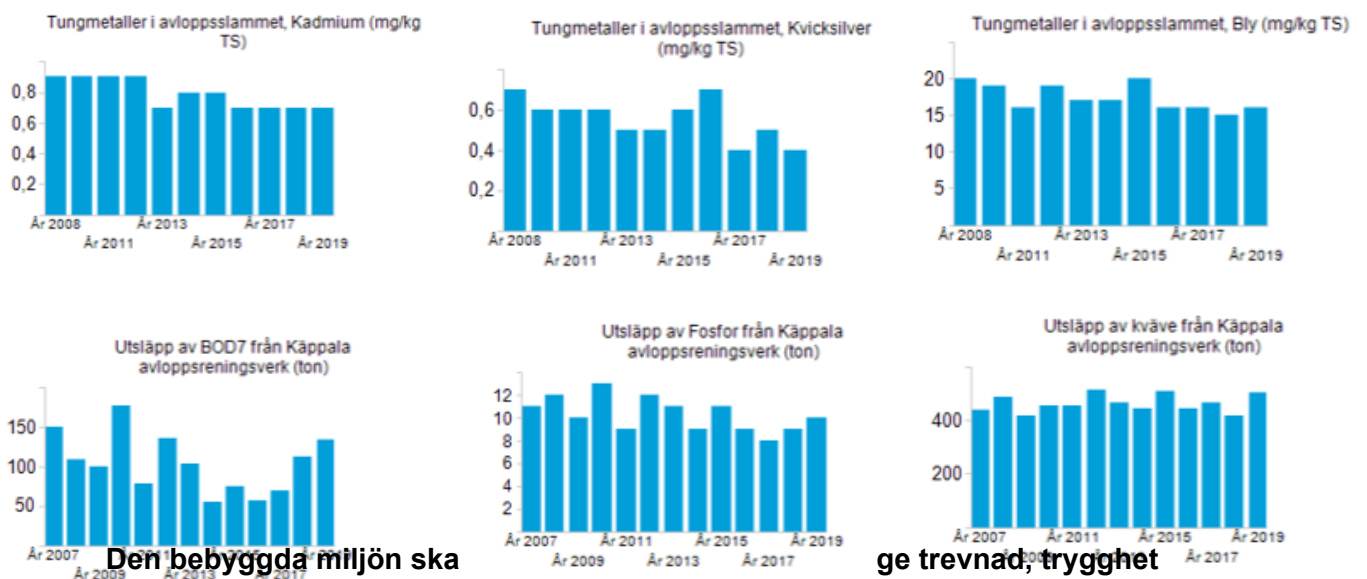
Måluppfyllelse för detta mål är svårt att mäta exakt. För att visa om vi närmar oss målet följer vi upp nedan angivna indikatorer. Indikatorerna visar i huvudsak på 2017 års utfall då data släpar efter. De flesta trender vad gäller utsläpp till mark och vatten är positiva. Utsläppen till luft samt bullret i närmiljön har ökat.

Mått	Utfall År 2009	Utfall År 2017
Utsläpp av kväveoxider (NOx). kg/inv	4,9	5,1
Utsläpp av partiklar till luft (PM10) kg/inv	2,1	1,3
Utsläpp av svaveldioxid (SO2). kg/inv	0,2	0,15
Utsläpp av växthusgaser inom kommunens gränser, ton CO2-ekv/inv	1,91 (2010)	1,52 (2017)
Totala utsläpp av inandningsbara partiklar (PM10), ton	130	93
Totala utsläpp av kväveoxid (NOx), ton	390	359
Totala utsläpp av Svaveldioxid (SO2), ton	15	12
Totala utsläpp av växthusgaser inom kommunens gränser (CO2), ton	121 900 (2010)	106 600
Tungmetaller i avloppsslammet, Kadmium (mg/kg TS)	0,9 (2010)	0,7 (2019)
Tungmetaller i avloppsslammet, Kvicksilver (mg/kg TS)	0,6 (2010)	0,4 (2019)
Tungmetaller i avloppsslammet, Bly (mg/kg TS)	19 (2010)	16 (2019)
Utsläpp av BOD7 från Käppala avloppsreningssverk (ton)	100	134 (2019)
Utsläpp av Fosfor från Käppala avloppsreningssverk (ton)	10	10 (2019)
Utsläpp av kväve från Käppala avloppsreningssverk (ton)	420	506 (2019)

Utsläpp till luft

Utsläpp till vatten

Den bebyggda miljön ska

ge trevnad, trygghet

och vara rik på positiva upplevelser. Utbudet av bostäder, arbetsplatser, service, kultur och friluftaktiviteter ska vara stort och varierande

Hur målet ska följas upp är under utredning men bedömningen är att målet på sikt kommer att uppnås eftersom kommunen arbetar systematiskt med dessa frågor i stadsplaneringen.

I medborgarundersökningen har Täby betygsindex 60 vad gäller trygghet att jämföras med index 62 år 2018. Genomsnittsindexet ligger på 57 för samtliga 135 kommuner i undersökningsomgången hösten 2019.

Täby ska byggas och förvaltas så att resurssnåla lösningar främjas.

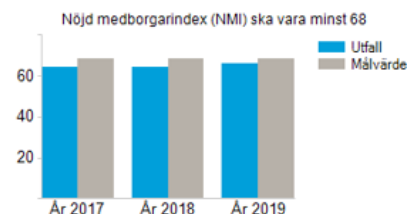
Checklistor och vägledningar inom olika skeden i stadsbyggnadsprocessen tas fram för planering, genomförande och förvaltning så att arbetet görs i riktning mot uppfyllelsen av målen bland annat Agenda 2030 och våra styrande dokument.

Nöjd medborgarindex ska vara minst 68 (NMI)

Nöjd medborgarindex är i Täby 66, att jämföras mot 64 året innan. Genomsnittsindexet ligger på 57 för samtliga 135 kommuner i undersökningsomgången hösten 2019.

Mått	Utfall År 2009	Utfall År 2019
Nöjd medborgarindex (NMI) ska vara minst 68	-	66

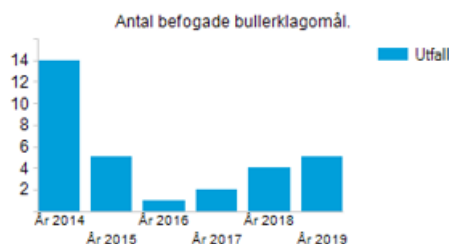
Antal boende som är störda av trafikbuller ska minska.

Under 2019 har det inkommit 20 bullerklagomål. 12 klagomål är avslutade varav fem var befogade. Resterande klagomål är under utredning.

Antal befogade bullerklagomål har ökat något sedan 2018.

Mått	Utfall År 2018	Utfall År 2019
Antal befogade bullerklagomål.	4	5

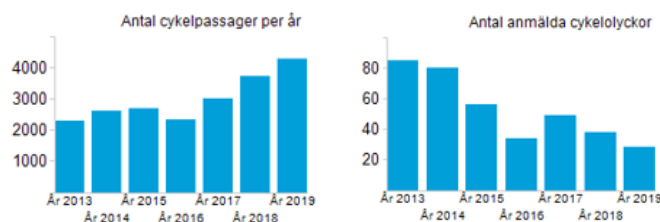

Antal cyklister i Täby ska fördubblas från år 2014 t o m år 2024 samtidigt som cykelolyckorna ska relativt sätt minska.

Sedan mätningarna började 2014 har det en skett ökning med 64 % till 2019. Antalet passager var 2619 st år 2014 och 4301 st år 2019. Från och med år 2020 ska cykelmätning på 15 platser detekteras så att mätning görs dagligen under hela året. I framtiden blir det då möjligt att jämföra cyklandet alla årstider. Målet bedöms vara möjligt att uppnå.

Mått	Utfall År 2014	Utfall År 2019
Antal cykelpassager per år	2619	4301
Antal anmälda cykelolyckor	80	28

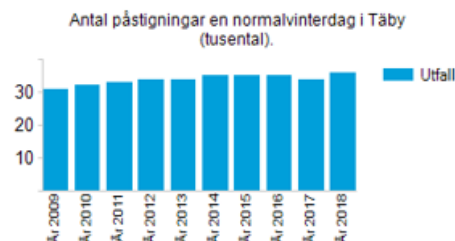

Andelen kollektivtrafikresande ska öka.

Det senaste mätvärdet ifrån SLs statistik, som gäller för 2018, visar 36 000 påstigningar. Detta är en ökning med 6 % sedan 2017.

Mått	Utfall År 2009	Utfall År 2018
Antal påstigningar en normalvinterdag i Täby (tusental).	31	36

Avfall ska vara rätt sorterat

Utfall för 2019 saknas. Den senaste plockanalysen genomfördes under 2018. Den visade att avfallet inte var 100 % rätt sorterat. Det fanns 0,11 % farligt avfall och 0,82 % elektronikavfall (tillsammans 0,93 %) i säck- och kärsliporna. Både

andelen farligt avfall och andelen elavfall i kärll- och säckavfall har ökat sedan senaste plockanalysen 2018.

Andelen förpackningar och returpapper i hushållsavfallet har minskat sedan förra plockanalysen 2018 men ligger dock på samma nivåer som 2009.

Mått	Utfall År 2009	Utfall År 2018	Målvärde År 2018
Andel farligt avfall i säck- och kärllsopor, inklusive elektronikavfall.	1,17	0,93	Högst 0 %
Mängd förpackningar och returpapper i hushållsavfallet. Kg/inv)	68	68,5	Högst 30

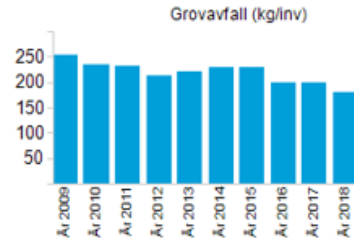
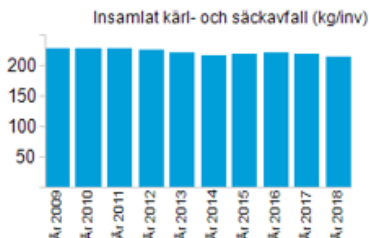
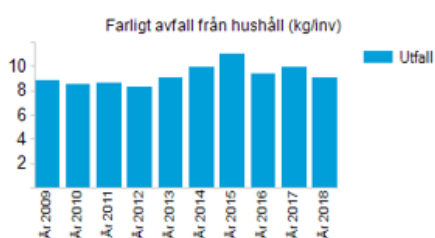

Avfallsmängden ska minska

Utfall för 2019 saknas på grund av eftersläpning av data. Senaste tillgängliga data är från 2018. Mängderna insamlat farligt avfall har varierat marginellt sedan mätningarna startade 2009. Säck-/kärllavfall har minskat med 6 % under samma period. Det som minskat mest är grovavfallet och det med 30 %.

Mått	Utfall År 2009	Utfall År 2018
Farligt avfall från hushåll (kg/inv)	8,8	9,1
Insamlat kärll- och säckavfall (kg/inv)	227	213
Grovavfall (kg/inv)	254	179

Inget farligt avfall ska finnas blandat med annat avfall

Mått	Utfall År 2009	Utfall År 2018	Målvärde År 2018
Andel farligt avfall i säck- och kärlsopor, inklusive elektronikavfall.	1,17 %	0,93 %	högst 0 %

Återanvändning av varor och produkter ska stimuleras

Måluppfyllelse är svårt att mäta kvantitativt. Målvärde saknas. Kommunen arbetar för att främja tillkomsten av fler återbruksplatser för invånarna.

Mått	Utfall År 2009	Utfall År 2019
Antal återbruksverksamheter inom Täbys geografiska område.	-	11

Materialåtervinningen ska öka

Eftersläpning av statistik gör att 2018 års utfall redovisas. Den långsiktiga trenden inom materialåtervinning är positiv. Målet har uppnåtts.

Mått	Utfall År 2009	Utfall År 2018
Mängd förpackningar och returpapper i hushållsavfallet. (kg/inv)	68	68,5
Andel hushållsavfall som återvinns inkl. biologisk behandling av matavfall.	27 % (2011)	32 %
Mängd insamlat matavfall (ton).	343 (2012)	1 894
Producentansvar pappersförpackningar (kg/inv)	4,28	13,45
Producentansvar glas (kg/inv)	18,21	25,62
Producentansvar metall (kg/inv)	0,47	1,26
Producentansvar plast (kg/inv)	0,99	5,49
Producentansvar tidningar (kg/inv)	45,82	23,52

Aktiviteter

God bebyggd miljö

Aktivitet	Status	Ansvarig nämnd
<p>Stor vikt skall läggas vid utformning av bebyggelsen. God arkitektur och omsorgsfull planering skall möjliggöra väl utformade privata, halvprivata och offentliga rum.</p>	Pågående	• SBN
<p>Senaste kommentar För att säkerställa god arkitektur och omsorgsfull utformning av tillkommande bebyggelse tas vanligtvis ett gestaltningsprogram/-kvalitetsprogram fram under detaljplaneprocessen och som sedan blir en viktig utgångspunkt i samband med att bygglov ska ges. Hållbarhetsprogram följer som tidigare varje större detaljplan. Fokus ligger på att fortsätta utveckla en helhetssyn för stadsutveckling. Ett arkitekturprogram har antagits under 2019.</p>		
<p>Åtgärder för att minska trafikbuller ska genomföras löpande vid behov.</p>	Pågående	• SBN
<p>Senaste kommentar Arbetet pågår kontinuerligt med bullerbidrag för plank/fönster. Arbetet med att ta fram ny bullerkartläggning och nytt bullerskyddsprogram har utförts under 2019 och skall färdigställas under 2020.</p>		

Aktivitet	Status	Ansvarig nämnd
<p>Använda hållbarhetsprogram eller motsvarande för att i varje större planprocess inkludera tydliga mål för energi, bra materialval, låg klimatpåverkan, hög återvinningsgrad samt hållbara transporter i såväl bygg som driftskede.</p>	Pågående	• SBN
<p>Senaste kommentar Inom projektet "Rutin och verktyg för hållbar stadsutveckling" kommer checklistor/vägledningar inom olika skeden i stadsbyggnadsprocessen guida vår planering, genomförande och förvaltning så att vi arbetar i riktning mot uppfyllelsen av kommunens nya hållbarhetsmål och målen i Agenda 2030, samt andra relevanta styrande dokument.</p>		
<p>Det ska finnas tillgång till parker och natur på gångavstånd från bostaden, förskolan, skolan och arbetsplatsen. Större strövområden ska finnas i närheten</p>	Pågående	• SBN
<p>Senaste kommentar: I nybyggnadsprojekten strävar kommunen efter att tillskapa nya parker enligt uppsatta mål i parkpolicyn. Det sker också reinvestering i befintliga parker kontinuerligt enligt parkpolicyns reinvesteringsplan. I arbetet med den nya grönplanen har tillgångsmått för hälsofrämjande närmatur etablerats utifrån senaste forskning och best practice. Dessa följs upp inom arbetet med grönplanen under 2019-Q1 2020. Resultatet av arbetet kan användas i prioriteringar av investeringsåtgärder och för att göra kostnads/nytto-analyser.</p>		
<p>Miljökrav ska finnas med vid all upphandling.</p>	Pågående	<ul style="list-style-type: none"> • KS/KLK • SBN/ SAM • BGN/ BOG • SON/ SOC • SRMHN/ SRMH • GVN/ GYM-VUX • KFN/KOF • LMN
<p>Senaste kommentar: Miljökrav ställs vid alla upphandlingar där det är relevant. Det pågår ett arbete med att besluta vilka områden (kategorier) som ska prioriteras och vilken kravnivå kommunen ska lägga sig på för dessa prioriterade områden (kategorier). En prioritering över områden möjliggör en bättre struktur och enklare och tydligare uppföljning av ställda krav.</p>		
<p>Alla kommunala verksamheter källsorterar returpapper (tidningar och papper), förpackningar (plast, papper, glas och metall), matavfall samt farligt avfall.</p>	Pågående	• SBN
<p>Senaste kommentar: Ett omtag har gjorts i frågan. En inventering av förutsättningarna för avfallssortering i förskole-/skolfastigheter har genomförts under 2019.</p>		
<p>Stadsplanering ska ske så att privata och offentliga rum utformas utifrån ett hållbarhetsperspektiv. Strategiska mål formuleras i Översiktsplanen. Mål och indikatorer formuleras för varje projekt.</p>	Pågående	• SBN
<p>Senaste kommentar: Enligt vedertagna rutiner och arbetssätt prövas frågan gällande framtagande av hållbarhetsprogram i varje planbeskedsutredning. I alla större utbyggnadsprojekt tas ett hållbarhetsprogram fram där riktlinjer/aktiviteter specificeras för att säkerställa att hållbarhets-</p>		

målen uppnås.		
Nybyggnad planeras så att det finns tillgång till parker och natur på högst 250 m avstånd från bostaden, förskolan, skolan och arbetsplatsen enligt parkpolicy.	Pågående	• SBN
<i>Senaste kommentar:</i> I nybyggnadsprojekten strävar kommunen efter att tillskapa nya parker enligt uppsatta mål i parkpolicy. Det sker också reinvestering i befintliga parker kontinuerligt enligt parkpolicyens reinvesteringsplan. I arbetet med den nya grönplanen har tillgångsmått för hälsofrämjande närmatur etablerats utifrån senaste forskning och best practice. Dessa följs upp inom arbetet med grönplanen under 2019-Q1 2020. Resultatet av arbetet kan användas i prioriteringar av investeringsåtgärder och för att göra kostnads/nyttanalyser.		
De minst bullerstörda naturområdena inventeras och förslag på åtgärder för att skydda dessa områden tas fram.	Pågående	• SBN
<i>Senaste kommentar:</i> De minst bullerstörda naturområdena (under 40 dBA) har definierats inom grönplanarbetet under 2019. Arbetet pågår med att utreda lämplig skyddsform inom ÖP- och grönplanarbetet.		
Planering sker så att gällande partikelnormer inte överträds.	Pågående	• SBN
<i>Senaste kommentar:</i> I alla nya planer säkerställs att MKN (miljökvalitetsnormen) inte överträds.		
Planering sker med hänsyn till barnperspektivet.	Pågående	• SBN
<i>Senaste kommentar:</i> Barnperspektivet beaktas i alla planprojekt och inom stadsbyggnadsnämndens ansvarsområde pågår arbetet i barnkonventionens anda regelbundet.		
Projektspecifika hållbarhetsprogram tas fram för detaljplaneringen i alla större nybyggnadsområden i Täby.	Pågående	• SBN
<i>Senaste kommentar:</i> En ny rutin med verktyg för hur vi ska implementera hållbarhetsstyrning i alla våra detaljplaneprojekt, inte bara våra "stora" stadsbyggnadsprojekt, kommer att tas fram under 2019-2020 och implementeras i projektmodellen för stadsbyggnad. Verktöget kommer att vara digitalt i Stratsys och följas upp genom tidsbestämda aktiviteter och statusrapporteringar i projekten. Möjligheten att visa på vårt hållbarhetsarbete externt kommer att kunna ske i realtid genom uppföljning av hållbarhetsarbetet i projekten i Stratsys som kopplas direkt till kommunens hemsida. På så vis ökas transparensen och engagemanget för frågorna i kommunen och bland byggaktörerna.		
En klimatanpassningsplan tas fram	Avslutad med avvikelse	• SBN
<i>Senaste kommentar:</i> En klimatanpassningsplan har tagits fram men inte antagits politiskt. Klimatanpassningsplanen innehåller bland annat förslag på åtgärder, men behovet av och prioritering av åtgärderna utifrån en kostnads-nyttanalyser behöver utredas närmre. En kommunomfattande skyfallskartering och kartering av skred, ras och erosionskänsliga områden ska tas fram inom ramen för den nya hållbarhets- och översiktsplanen. Även en kommunomfattande strukturplan för vatten kommer att beställas som kommer att redovisa möjliga rinnvägar och översvämningssytor i en framtid med ökade inslag av skyfall och långvariga regn. Lämpliga ytor för hantering av de ökade regnmängderna ska reserveras i den kommande hållbarhets- och översiktsplanen. Utredningar inom HÖP-arbetet ska ge ökade kunskaper kring behovet av ytor för hantering av ökade regnmängder och stabilisering av mark och kommer ge ny kunskap in i klimatanpassningsplanen.		

Stadsbyggnadsnämnden ger bidrag till åtgärder i bullerutsatta lägen längs de kommunala vägarna.	Pågående	• SBN
<i>Senaste kommentar:</i> Under 2019 har sex bidrag betalats ut		
Planering sker så att bullerexponering minimeras vid nybyggnad.	Pågående	• SBN
<i>Senaste kommentar:</i> Planering sker så att gällande riktvärden, alternativt Täby kommuns lokala tillämpning av riktvärdena, uppfylls.		
En ny bullerkartläggning och en bullerskyddsplan tas fram.	Pågående	• SBN
<i>Senaste kommentar:</i> Beräknas bli klart under 2020.		
Arbetspendling med cykel, tåg och buss underlättas genom stadsplaneringsåtgärder vid nybyggande.	Pågående	• SBN
<i>Senaste kommentar:</i> Ny cykelplan har tagits fram, beslut tas under Q3/Q4 2020. Kollektivtrafikplanen är klar och godkändes i februari 2019. Arbete med stråkstudier har påbörjats omfattande bl. a Täbyvägen och Enebybergsvägen och beräknas vara klart under Q1/Q2 2020. Utbyggnaden av infartsparkeringen i Visinge pågår och planeras öppna i april 2020. Planering av infartsparkeringen i Arninge pågår och den kommer stå klar när Arninge station öppnas.		
Kommunen verkar, genom samverkan med bl. a Landstinget och SL, för en utbyggnad av spårbunden kollektivtrafik till Täby.	Pågående	• SBN
<i>Senaste kommentar:</i> Pågår enligt plan. Fördjupade översiktsplanen pekar ut yta för framtida kollektivtrafik till Täby. Fördjupad förstudie för förlängning av Roslagsbanan till Arlanda pågår, överenskommelse angående förlängning av Roslagsbanan till city via Odenplan.		
Årlig handlingsplan och uppföljning av avfallsplanens mål.	Pågående	• SBN
<i>Senaste kommentar</i> Årlig handlingsplan tas fram och uppföljning sker vart fjärde år av målen, nästa gång 2020.		

Sammanställning av indikatorer inom miljöområdet

Indikatorer	Utfall År 2009	Senaste utfall (år)
Andel ekologiskt odlad åkermark (%)	-	2 % (2018)
Utsläpp av växthusgaser inom kommunens gränser, ton CO ₂ -ekv/inv	1,99 (2010)	1,52 (2017)
Andel förnybara drivmedel i kommunens bilar enl EES (%)	14,6%	42,4 % (2019)
Miljöbilar, andel av kommunens personbilar och lätta lastbilar (%)	22,7%	42,3 % (2019)
Insamlat kärl- och säckavfall, kg/inv	223	213 (2019)

Indikatorer	Utfall År 2009	Senaste utfall (år)
Avfall till central biogasanläggning och reningsanläggning (kg/inv)	4,2 (2011)	27 (2019)
Farligt avfall från hushåll, kg/inv	8,8	9,1 (2018)
Elektriska och elektroniska produkter, kg/inv	14,1 (2011))	10,5 (2018)
Antal återbruksverksamheter i Täbys geografiska område.	-	11 (2019)
Utsläpp av kväveoxider (NOx), kg/inv	4,9	5,1 (2017)
Utsläpp av svaveldioxid (SO2). kg/inv	0,2	0,2 (2017)
Utsläpp av partiklar till luft (PM10) kg/inv	2,1	1,3 (2017)
Totala utsläpp av kväveoxid (NOx), ton	390	359 (2017)
Totala utsläpp av Svaveldioxid (SO2), ton	15	12 (2017)
Totala utsläpp av växthusgaser inom kommunens gränser (CO2), ton	126 700 (2010)	106 800 (2017)
Totala utsläpp av inandningsbara partiklar (PM10), ton	130	93 (2017)
Vägtrafikens utsläpp av kväveoxid (NOx), ton	320	321 (2016)
Vägtrafikens utsläpp av koldioxid (CO2), 1000 ton	97	113 (2016)
Vägtrafikens utsläpp av inandningsbara partiklar (PM10), ton	120	8 (2016)
Energiproduktion vid förbränning av avfall (kWh/inv)	945 (2011)	810 (2017)
Hushållens energianvändning totalt i Täby, (kWh/inv)	6 259	5493 (2017)
Elanvändning totalt (GWh)	630	587 (2017)
Fjärrvärmeanvändning Täby totalt, GWh	77	82 (2017)
Producentansvar pappersförpackningar (kg/inv)	4,28	13,45 (2018)
Producentansvar glas (kg/inv)	18,21	25,62 (2018)
Producentansvar metall (kg/inv)	0,47	1,26 (2018)
Producentansvar plast (kg/inv)	0,99	5,49 (2018)

Indikatorer	Utfall År 2009	Senaste utfall (år)
Producentansvar tidningar (kg/inv)	45,82	23,52 (2018)
Tungmetaller i avloppsslammet, Kadmium (mg/kg TS)	0,9 (2010)	0,7 (2019)
Tungmetaller i avloppsslammet, Kvicksilver (mg/kg TS)	0,6 (2010)	0,5 (2019)
Tungmetaller i avloppsslammet, Bly (mg/kg TS)	19 (2010)	15 (2019)
Utsläpp av BOD7 från Käppala avloppsreningsverk (ton)	100	134 (2019)
Utsläpp av Fosfor från Käppala avloppsreningsverk (ton)	10	10 (2019)
Utsläpp av kväve från Käppala avloppsreningsverk (ton)	420	506 (2019)